

Pou de Glaç

Sant Quirze Safaja

Ubicació

Comarca:	Moianès
Lloc/Adreça:	Camí de Cal Pastor
Emplaçament	Carretera BV-1341, passat l'Ajuntament el primer trencant a l'esquerra. Al peu del camí
Alçada:	601

Coordenades:

Latitud:	41.72881
Longitud:	2.15062
UTM Est (X):	429358
UTM Nord (Y):	4620016

Classificació

Número de fitxa	08239 - 78
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Contemporani Popular
Segle	XIX-XX
Estat de conservació	Regular
Notes de conservació:	Cobert completament de vegetació
Protecció	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada
Titular:	9201404DG2290S0001ZJ
Autoria de la fitxa	Núria Cabañas
Data de registre de la fitxa:	dv., 29/11/2019 - 01:00

Descripció

El pou de glaç es troba situat al marge dret del camí que porta a Cal Pastor, cobert completament de vegetació. S'observa una petita porta metàl·lica amb la part superior reixada. Des de la porta hi ha un petit passadís d'accés que dona pas pròpiament a l'estructura circular de la poua de glaç amb la coberta en volta. Tota l'estructura és de pedra i morter.

Història

Els pous de glaç eren dipòsits per emmagatzemar el glaç que es feia a les basses o geleres, prop dels rius o torrents, indrets on estava garantides les glaçades hivernals. En molts indrets del territori es documenta l'explotació del gel ja des del segle XIV. No obstant, a la zona del Moianès no s'inicia la seva explotació fins al segle XVI; moment en què l'ús de la neu i del gel en l'àmbit alimentari però sobretot mèdic afavoreixen la seva difusió. Davant aquest fet, es van iniciar la construcció de pous i dipòsits públics prop de les grans ciutat per garantir-ne l'aprovisionament. La zona del Moianès tingué el moment de major rendiment durant els segles XVII, XVIII i XIX, moment en que l'explotació i comercialització del gel representa una nova font d'ingressos. A Sant Quirze Safaja algun dels pous va estar en funcionament fins el primer quart del segle XX, malgrat l'aparició del gel artificial amb l'arribada de l'electricitat i els transports moderns. Aquests últims pous ja no comercialitzaven amb comerços o hospitals de Barcelona, sinó que eren per ús propi. Els pous de glaç són construccions soterrades o semisoterrades de planta circular i tronc cilíndric amb coberta de volta. Les parets estan construïdes de pedra de paredar revestides amb un arrebossat com a mecanisme d'aïllament. Moltes vegades una de les parets estava adossada a un marge en desnivell, fet que afavoria el canal de desguàs per l'evacuació de l'aigua de desglaç i per realitzar la neteja anual de l'estructura. El gel es recollia a l'hivern a les basses o rieres properes al pou. L'emmagatzematge consistia en col·locar una capa vegetal entre les capes de gel i a les parets del pou amb l'objectiu de perdre el mínim de gel. Un cop el pou estava ple es tapada amb una capa de terra per aconseguir l'aïllament i conservar el màxim de temps el gel.

Bibliografia

AAVV. (2002): XXIII Ronda Vallesana: Sant Quirze de Safaja: 27 d'octubre de 2002. Unió excursionista de Sabadell 2002. Sabadell. CAPDEVILA, J. (1997): "3segles de comerç amb el glaç. Les poues, una indústria desapareguda." A TRUC, revista del Moianès. Editat per l'Associació Catalana de Premsa Comarcal (ACPC). Núm. 134-135. DANTÍ, C; CANTARELL, C; CORNELLAS, P. (2007): Pous de glaç al Vallès Oriental. Col·lecció Patrimoni. Consell Comarcal del Vallès Oriental. Granollers

